

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ
MİM402 TASARIM STÜDYOSU VI



GÖÇ VE KENT:
KENTE UYUM VE KATILIM MERKEZİ

GÖÇ VE KENT: KENTE UYUM VE KATILIM MERKEZİ

Göç, günümüz kentlerinin sosyal, kültürel ve mekânsal yapısını dönüştüren önemli süreçlerden biridir. İstanbul, farklı ülkelerden ve farklı kültürel geçmişlerden gelen insanların bir arada yaşadığı çok katmanlı bir kent olarak bu dönüşümün belirgin biçimde gözlemlendiği kentlerden biridir. Türkiye'ye göç eden göçmenlerin ülke geneline dağıldığı ve özellikle İstanbul'da yaşadığı bilinmektedir. Türkiye'nin en büyük ve en önemli metropolü olan İstanbul, aynı zamanda yoğun nüfusu, hızlı yaşam temposu, sürekli değişen kentsel yapısı ve karmaşık sosyal ilişkileriyle göçmenlerin kente uyum sürecini diğer kentlerden farklılaştıran kendine özgü koşullar barındırmaktadır. Bu nedenle bu kente uyum, farklı bir kültüre ve yeni bir yaşam çevresine alışma sürecinin yanı sıra büyük ve hızlı işleyen bir metropolün sosyal, kültürel ve mekânsal dinamiklerine de dâhil olma sürecidir. Göçmenlerin kente uyum süreci, barınma ve temel ihtiyaçların karşılanması, eğitim, dil, istihdam, sosyal ilişkiler, kültürel katılım ve kamusal yaşama erişim gibi birçok boyutu içermektedir.

Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı'nın (UN-Habitat) 2026–2029 Stratejik Planı, kentlerde ve diğer yerleşimlerde herkes için yeterli konut, arazi ve temel hizmetlere erişimin sağlanmasını; özellikle kırılgan durumdaki grupların yaşam koşullarının iyileştirilmesini ve kapsayıcı, eşitlikçi ve dirençli kentsel çevrelerin oluşturulmasını temel öncelikler arasında ele almaktadır. Plan, katılımcı yönetim, sosyal kapsayıcılık ve farklı grupların kentsel yaşama etkin biçimde katılımının da sürdürülebilir kentleşmenin temel bileşenleri olduğunu ortaya koymaktadır (UN-Habitat, 2025/2026).

Bu projede, farklı kültürel ve sosyal grupların bir araya gelmesini, bilgi ve deneyim paylaşımını ve kentsel yaşama aktif katılımı destekleyen bir Kente Uyum ve Katılım Merkezi tasarlanması beklenmektedir. Merkez; dil ve mesleki eğitim, danışmanlık, çocuk ve gençlik çalışmaları, kadınlara yönelik eğitim ve üretim alanları, ortak çalışma ve üretim mekânları, kültürel etkinlikler, sergi ve toplantı alanları ile açık ve kamusal alanlardan oluşan çok işlevli bir yapı olarak ele alınmalıdır.

Projenin temel amacı, göçmenleri kentten ayırıştıran bir hizmet yapısı oluşturmak yerine, farklı kullanıcı gruplarının karşılaşmasını ve birlikte yaşam kültürünün gelişmesini destekleyen kapsayıcı bir kamusal mekân tasarlanmasıdır. Bu doğrultuda yapının kente katılımı ve sosyal etkileşimi güçlendiren bir kentsel arayüz olarak ele alınması beklenmektedir.

ÇEVİRİMİÇİ KAYNAKLAR:

UN-Habitat Urban Migration <https://unhabitat.org/topic/urban-migration>

İnsani Yardım ve Kalkınma Bağlamında Kentsel Profil Oluşturma: Göçten ve Mülteci Krizinden Etkilenen Türkiye Belediyeleri İçin Bir El Kitabı <https://unhabitat.org/urban-profiling-in-humanitarian-and-development-contexts-a-guide-for-turkish-municipalities>

World Urbanization Prospects 2025 <https://www.un.org/development/desa/pd/world-urbanization-prospects-2025>

UN-Habitat's Strategic Plan 2026–2029 https://unhabitat.org/un-habitats-strategic-plan-2026-2029?utm_source

Göç Dergisi, Kent ve Göç Özel Sayısı <https://dergi.tplondon.com/goc/issue/view/87>

Altay Kaya, D. (2021). Zorunlu Göç ve Dayanıklılık Planlaması: Türkiye'nin Suriye Zorunlu Göçü Deneyimi, METU Journal of the Faculty of Architecture, 38(2), 115-144. <http://dx.doi.org/10.4305/metu.jfa.2021.2.2>

Bayraktar, N., Öner Türk, C., Gültek, M., Bek, E. N., Gürel, A., & Hatipoğlu, Ş. (2025). GEÇİCİLİK, GÖÇ VE BARINMA Ankara Önder Mahallesi'nde Geçici Koruma Altındaki Suriyeli Nüfus İçin Mekânsal Öneriler. İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi, 5(2), 155-192. <https://izlik.org/JA69RD53TH>

Chagel, M. (2019). Göç ve mekân etkileşimi: İstanbul'da Suriyeli göçmenlerin konut alanları üzerine bir inceleme, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, <https://hdl.handle.net/11413/6391>

Doğan, G., & Tokol, H. T. (2023). Yeni-Göçmenlik ve Mekân: Aidiyetin Mekânsal Dönüşümünün Analizi. Bodrum Journal of Art and Design, 2(2), 227-243. <https://doi.org/10.58850/bodrum.1284828>

Güzel Gümüş, G., & Aslan, A. (2026). Göç, kent ve kültür ilişkisinin zıtlıklar ve ortaklıklar üzerinden değerlendirilmesi. Toplum Ekonomi ve Yönetim Dergisi, 7(2), 414-445. <https://doi.org/10.58702/teyd.1753643>

Harvey, D. (2006). Sosyal Adalet ve Şehir, 4. Baskı, İstanbul: Metis Yayınları.

Küçükdağ, R. (2023). Kent ve çevre görünümüne geçmişten günümüze göç olgusunun etkisi. Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi, 7(2), 522-531. <https://doi.org/10.47525/ulasbid.1287468>

Jüri Grubu

Prof. Dr. İlhan Altan
Prof. Dr. Zahir Akdemir
Doç. Dr. Özlem Belir
Doç. Dr. Pınar Erkan

Değerlendiriciler:
Arç. Gör. Naime Düya Karabaş
Arç. Gör. Dilel Demettaş

Tanıtım Toplantısı:

17.09.26 Perşembe

C Blok Açık Atölye

Program:

- Eğitim ve Gelişim Donatıları
 - Dil eğitim birimleri
 - Mesleki eğitim birimleri
 - Çok amaçlı eğitim salonları
 - Bilgisayar / dijital eğitim alanı
 - Çalışma ve etüt alanları
- Sosyal Destek ve Danışmanlık Donatıları
 - Bireysel görüşme / danışmanlık birimleri
 - Hukuki destek birimi
 - Sosyal destek birimi
 - Çocuk destek alanları
 - Kadın destek ve dayanışma birimleri
- Kültür, Sanat ve Ortak Üretim Donatıları
 - Çok amaçlı gösteri / konferans salonu
 - Fuaye alanı
 - Sergi alanı
 - Ortak üretim atölyeleri
 - Kültürel üretim / etkinlik alanları
- Sosyal Yaşam ve Kamusal Donatıları
 - Spor ve fiziksel aktivite alanları
 - Ortak mutfak / sosyal alan
 - Kafe / sosyal buluşma alanı
 - Açık etkinlik alanları
 - Kamusal meydan

Öğrenci tarafından yapılacak çevre analizleri sonucunda programa ilave öneriler yapılabilir.

Proje Alanları

Kazlıçeşme / Zeytinburnu

ANAHTAR KELİMELEER: göç, göçmenler, kente uyum, sosyal uyum, kentsel katılım, sosyal kapsayıcılık, kapsayıcı kent, kamusal mekân, kentsel yaşam, kentsel çeşitlilik, kırılgan gruplar, kentsel eşitlik, İstanbul, mimari tasarım

KEYWORDS: migration, migrants, urban integration, social cohesion, urban participation, social inclusion, inclusive city, public space, urban life, urban diversity, vulnerable groups, urban equity, İstanbul, architectural design



Kazlıçeşme / Zeytinburnu

50.000 m2